

STADSREVISIONEN
REVISORSGRUPP 3

ANKOM

2010 -04- 21

Dnr 1.4. - 204/2010
Enskede-Årsta-Vantörs Stadsdelsförvaltning

Till

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd

Revisorerna för Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd har avslutat revisionen av nämndens verksamhet under år 2009. Kopia på den revisionsberättelse som överlämnas till kommunfullmäktige bifogas.

Revisorerna överlämnar och åberopar revisionskontorets årsrapport för Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd.

Revisorerna emotser ett yttrande över årsrapporten från nämnden senast 2010-06-30.

Stockholm den 24 mars 2010

På revisorernas vägnar

Bo Dahlström
ordförande

Lars Munters
vice ordförande

Karin Meding
sekreterare

Kopia till

T.f. stadsdelsdirektör BrittMarie Kyndel

Till kommunfullmäktige
i Stockholms stad

REVISIONSBERÄTTELSE

FÖR

ENSKEDE-ÅRSTA-VANTÖRS STADSDELSNÄMND ÅR 2009

Vi har granskat Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnds verksamhet under år 2009.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och stadens revisionsreglemente.

Vi bifogar en redogörelse för resultatet av granskningen.

Vi tillstyrker att Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd och dess ledamöter beviljas ansvarsfrihet.

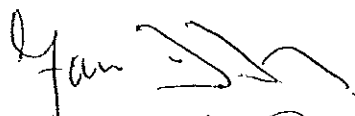
Stockholm den 24 mars 2010

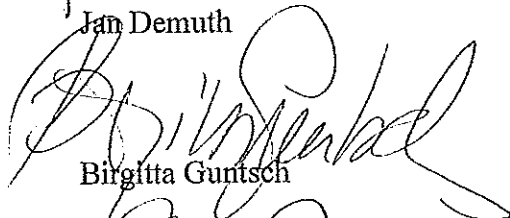
Bo Dahlström

Lars Munters

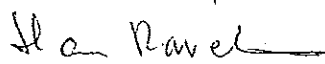
Jan Demuth

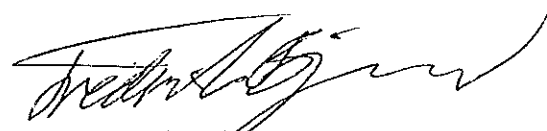
Birgitta Guntzsch

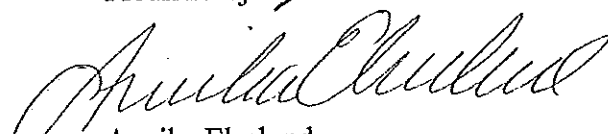
Bengt Lagerstedt

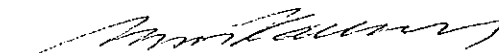
Hans Ravelius

Fredrik Bojerud

Annika Elmlund

Urban Karlsson

Amanj Mala-Ali

Siv Rodin

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd

Bilaga till revisionsberättelsen för år 2009

Ekonomiskt och verksamhetsmässigt resultat är tillfredsställande

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd redovisar ett sammantaget överskott mot budget med 11,4 mnkr efter justeringar för resultatfonder.

Revisorerna bedömer att nämnden i huvudsak har uppnått kommunfullmäktiges mål och uppdrag för verksamheten. Vad gäller nämndens egna mål redovisas en avvikelse inom verksamhetsområdet "Jobb i stället för bidrag". Lågkonjunkturen har medfört att unga har haft svårt att komma in på arbetsmarknaden.

Sammanfattningsvis bedömer revisorerna att nämnden helt eller delvis har nått de flesta av sina egna mål för verksamheten och genomfört den verksamhet som planerades i verksamhetsplanen för år 2009.

Styrning, uppföljning och kontroll är tillräcklig

Sammanfattningsvis är nämndens styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten i huvudsak tillräcklig. Nämnden har en god prognossäkerhet vad gäller ekonomin. Revisorerna har i sina granskningar dock funnit att styrning, uppföljning och kontroll kan förbättras inom några områden. Vissa brister har konstaterats i kvalitetsarbetet inom hemtjänsten, samverkan med stadens Jobbtorg och arbetet med uppföljning av 16-19-åringar som inte studerar eller arbetar. Brister har också funnits vid handläggning av samarbetsavtal inom familjerätten och inom kontroll av barnomsorgsavgifter inom förskolan.

Bokslut och räkenskaper är rättvisande

Sammanfattningsvis bedömer revisorerna att Enskede-Årsta-Vantörs bokslut och räkenskaper för år 2009 är rättvisande.

Rapportförteckning

Årsrapport 2009 för Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd (nr 13 april 2010)

Det kommunala uppföljningsansvaret för 16-19-åringar (nr 11, november 2009)

Jobbtorg Stockholm (nr 4, februari 2010)

STADSREVISIONEN
www.stockholm.se/revision

ANKOM

2010 -U4- 21

Dnr 1.4.-204/2010
Enskede-Årsta-Vantörs Stadsdelsförvaltning

Nr 13

Mars 2010

DNR 3511-39/2010

Årsrapport 2009

ENSKEDE-ÅRSTA-VANTÖRS STADSDELSNÄMND

Ekonomiskt och verksamhetsmässigt resultat är tillfredsställande

Styrning, uppföljning och kontroll är tillräcklig

Bokslut och räkenskaper är rättvisande

Den kommunala revisionen är fullmäktiges kontrollinstrument för att granska den verksamhet som bedrivs i nämnder och bolagsstyrelser. Stadsrevisionen i Stockholm granskar nämnders och styrelserns ansvarstagande för att genomföra verksamheten enligt fullmäktiges uppdrag. Stadsrevisionen omfattar både de förtroendevalda revisorerna och revisionskontoret.

I "årsrapporter" för nämnder och "granskningspromemorior" för styrelser sammanfattar Stadsrevisionen det gångna årets synpunkter på verksamheten. Särskilda granskningar som sker under året publiceras löpande.

Publikationerna finns på Stadsrevisionens hemsida. De kan också beställas från revisionskontoret.

STADSREVISIONEN
Revisionskontoret
www.stockholm.se/revision

Besöksadress: Hantverkargatan 3 A, 1 tr
Postadress: 105 35 Stockholm
Telefon: 08-508 29 000
Fax: 08-508 29 399

STADSREVISION
REVISORSGRUPP 3

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd

Revisorerna för Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd har avslutat revisionen av nämndens verksamhet under år 2009. Kopia på den revisionsberättelse som överlämnas till kommunfullmäktige bifogas.

Revisorerna överlämnar och återoppar revisionskontorets årsrapport för Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd.

Revisorerna emotser ett yttrande över årsrapporten från nämnden senast 2010-06-30.

Stockholm den 24 mars 2010

På revisoreernas vägnar

Bo Dahlström
ordförande

Lars Munters
vice ordförande

Karin Meding
sekreterare

Kopia till

T.f. stadsdelsdirektör BrittMarie Kyndel

Sammanfattning

Ekonomiskt och verksamhetsmässigt resultat är tillfredsställande

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd redovisar ett sammantaget överskott mot budget med 11,4 mnkr efter justeringar för resultatfonder.

Revisionskontoret bedömer att nämnden i huvudsak har uppnått kommunfullmäktiges mål och uppdrag för verksamheten. Vad gäller nämndens egna mål redovisas en avvikelse inom verksamhetsområdet "Jobb i stället för bidrag". Lågkonjunkturen har medfört att unga har haft svårt att komma in på arbetsmarknaden.

Sammanfattningsvis bedömer revisionskontoret att nämnden helt eller delvis har nått de flesta av sina egna mål för verksamheten och genomfört den verksamhet som planerades i verksamhetsplanen för år 2009.

Styrning, uppföljning och kontroll är tillräcklig

Sammanfattningsvis är nämndens styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten i huvudsak tillräcklig. Nämnden har en god prognossäkerhet vad gäller ekonomin. Revisionskontoret har i sina granskningar dock funnit att styrning, uppföljning och kontroll kan förbättras inom några områden. Vissa brister har konstaterats i kvalitetsarbetet inom hemtjänsten, samverkan med stadens Jobbtorg och arbetet med uppföljning av 16-19 åringar som inte studerar eller arbetar. Brister har också funnits vid handläggning av samarbetsavtal inom familjerätten och inom kontroll av barnomsorgsavgifter inom förskolan.

Bokslut och räkenskaper är rättvisande

Sammanfattningsvis bedömer revisionskontoret att Enskede-Årsta-Vantörs bokslut och räkenskaper för år 2009 är rättvisande.

Rapportförteckning

Årsrapport 2009 för Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd (nr 13 april 2010)

Det kommunala uppföljningsansvaret för 16-19-åringar (nr 11, november 2009)

Jobbtorg Stockholm (nr 4, februari 2010)

INNEHÅLL

Sid

1	Årets granskning	1
2	Nämndens resultat.....	1
2.1	Ekonomiskt resultat.....	2
2.2	Verksamhetens resultat.....	3
3	Styrning, uppföljning och kontroll.....	7
3.1	Nämndens styrning och uppföljning under året.....	7
3.2	Intern kontroll.....	15
4	Nämndens bokslut och räkenskaper.....	16

Bilagor

<i>Bilaga 1</i>	Revisionskontorets bedömningskriterier
<i>Bilaga 2</i>	Revisionsrapporter under perioden april 2009 - mars 2010

I Årets granskning

I denna årsrapport redovisas det samlade resultatet av revisionskontorets granskning av Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnds verksamhet avseende år 2009.

Den årliga revisionen omfattar granskningar och bedömningar inom följande områden:

- Nämndens ekonomiska och verksamhetsmässiga resultat
- Nämndens styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten
- Nämndens bokslut, delårsrapport och räkenskaper

Revisionen sker i enlighet med kommunallagen och andra tillämpliga lagar samt i enlighet med reglementet för stadsrevisionen och god revisionssed i kommunal verksamhet. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge en rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning av nämnden. Revisionskontorets bedömningskriterier redovisas i *bilaga 1*.

Årsrapporten har faktakontrollerats av förvaltningen.

En förteckning över stadsrevisionens samtliga revisionsrapporter under perioden april 2009 – mars 2010 redovisas i *bilaga 2*.

2 Nämndens resultat

I detta avsnitt redovisas revisionskontorets bedömning av om nämndens resultat är förenligt med kommunfullmäktiges mål, uppdrag och budget samt de beslut, riktlinjer och föreskrifter som gäller för verksamheten. Vidare bedöms om verksamhetens resultat och resurser står i ett rimligt förhållande till varandra.

Sammanfattningsvis bedömer revisionskontoret att Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnds ekonomiska och verksamhetsmässiga resultat för året är tillfredsställande.

2.1 Ekonomiskt resultat

Nämnden redovisar följande budgetutfall och avvikelser för år 2009:

Mnkr	Budget	Bokslut 2009			Budget-
	2009	Utfall	Avvikelse		avvikelse
					2008
Driftbudget					
Verksamhet					
Kostnader	2 282,5	2 259,4	23,1	1,0%	1,9
Intäkter	354,1	350,1	-4,0	-1,1%	12,9
Verksamhetens nettokostnader	1 928,4	1 909,3	19,1	1,0%	14,8
Avskrivningar	2,3	1,9	0,4	17,4%	-0,3
Internräntor	2,4	1,7	0,7	29,2%	0,6
Driftbudgetens nettokostnader	1 933,1	1 912,9	20,2	1,0%	15,1
Justerat netto, efter resultatöverföringar		1 901,5	11,4	0,6%	4,8
Investeringsplan					
Utgifter	21,2	12,4	8,8	41,5%	1,4
Inkomster					
Nettoutgifter	21,2	12,4	8,8	41,5%	1,4

Nämnden redovisar ett nettoöverskott före resultatöverföring med 20,2 mnkr jämfört med budget. Det motsvarar en budgetavvikelse med 1 %.

Bruttokostnaderna för nämndens verksamhet blev 2 263,1 mnkr inkl avskrivningar och räntor. Den totala kostnaden har ökat med 3,7 % jämfört med år 2008. Personalkostnader utgör ca 50 % av bruttokostnaden. Bruttointäkterna redovisas till 350,1 mnkr vilket är en minskning med 6,9 % jämfört med år 2008.

De största budgetunderskotten återfinns inom verksamheterna ekonomiskt bistånd, äldreomsorgen och stöd och service till personer med funktionsnedsättning. Underskottet för ekonomiskt bistånd redovisas med 7,5 mnkr. Av årsredovisningen framgår att underskottet i huvudsak beror på att antalet bidragshushåll och det genomsnittliga medelbidraget har ökat jämfört med år 2008.

Inom äldreomsorgen redovisas ett budgetunderskott med 2,3 mnkr. Enligt nämnden beror underskottet i huvudsak på att fler personer behövde omvårdnad i form av hemtjänst än vad som hade budgeterats för.

Verksamheten stöd och service till personer med funktionsnedsättning redovisar ett budgetunderskott med 3,7 mnkr. Enligt årsredovisningen består merparten av underskottet av ökade kostnader för privata utförare och för dagverksamhet samt för gruppboende.

De största budgetöverskotten återfinns inom förskoleverksamheten med 10,7 mnkr och kultur- och föreningsverksamhet med 9,2 mnkr. Överskottet beror i huvudsak på att medel som reserverades i verksamhetsplan för år 2009 för att täcka oförutsedda utgifter för nämndens verksamheter inte har behövt utnyttjas.

Efter resultatöverföringen mellan åren redovisar nämnden ett slutligt budgetöverskott (netto) med 11,4 mnkr. Resultatfonden har under år 2009 ökat med 8,8 mnkr, vilket innebär att vid ingången av år 2010 kommer resultatfonden att uppgå till 32,8 mnkr. Nämndens alla 27 resultatenheter visar ett positivt resultat.

Investeringsbudgeten visar ett budgetöverskott med 8,8 mnkr. Överskottet beror i huvudsak på att bara en mindre del av anslaget för övriga inventarier har utnyttjats.

2.2 Verksamhetens resultat

Mål

I budgeten för 2009 har kommunfullmäktige fastställt tre inriktningsmål som anger vad nämnderna ska uppfylla, oavsett vilken verksamhet nämnden bedriver. Dessa mål är:

- Staden ska vara en attraktiv, trygg, tillgänglig och växande stad för boende, företag och besök
- Kvalitet och valfrihet ska utvecklas och förbättras
- Stadens verksamheter ska vara kostnadseffektiva

Till inriktningsmålen har kommunfullmäktige formulerat 14 verksamhetsmål. Verksamhetsmålen konkretiserar inriktningsmålen i förhållande till de olika verksamheter nämnderna bedriver.

Som underlag till mätningen och bedömningen av måloppfyllelsen har fullmäktige tagit fram ett antal indikatorer som är knutna till respektive verksamhetsmål. Vissa av fullmäktiges indikatorer är uttryckta som målvärden för staden som helhet. För dessa har nämnden fastställt egna målvärden som stöder kommunfullmäktiges mål.

Dessutom har nämnden haft möjlighet att fastställa egna mål och indikatorer för sina verksamhetsområden.

Revisionskontorets bedömning av nämndens måluppfyllelse baseras på en uppföljning av samtliga av fullmäktiges fastställda indikatorer. Utifrån indikatorernas utfall har en samlad bedömning av kommunfullmäktiges verksamhetsmål gjorts. Nämndens egna mål och indikatorer har bedömts på samma sätt.

Revisionskontoret bedömer att nämnden under år 2009 i huvudsak har uppnått kommunfullmäktiges mål för verksamheten. Vidare bedöms att nämnden har uppnått sina egna mål i verksamhetsplanen med undantag av målen som berör Jobb istället för bidrag.

De indikatorer i nämndens årsredovisning som *väsentligt avviker* från kommunfullmäktiges årsmål och nämndens årsmål redovisas nedan.

Jobb istället för bidrag

Nämndens målvärde för indikatorn att minska andelen unga vuxna som får ekonomiskt bistånd har inte uppnåtts. Lågkonjunkturen har medfört att unga har haft svårt att komma in på arbetsmarknaden. Nämndens arbete med denna grupp har i stor utsträckning skett i samarbete med stadens Jobbtorg. Inför år 2010 kommer nämnden, för ungdomar med särskilda behov, att starta ett trepartssamtal med bland annat Jobbtorget i Farsta, psykiatri och läkare vid vårdcentraler. Vidare kommer ett projekt att startas för ungdomar med avbruten skolgång där kortare yrkesutbildningar kan erbjudas med bibehållet försörjningsstöd.

Barnomsorgen

Målvärdet för kommunfullmäktiges indikator om att öka andelen förskollärare till 43,5 % har inte har nåtts. Nämnden har sedan tidigare en låg andel förskollärare i förhållande till stadens genomsnitt (45%). Vid årsskiftet var nämndens andel 38 %.

Individ- och familjeomsorgen

För att mäta kvaliteten inom verksamheten har kommunfullmäktige bland annat fastställt indikatorn andelen utredningar där förvaltningen använder kunskapsbaserade utredningsmetoder för vuxna med missbruksproblematik. Nämnden redovisar att årsmålet för indikatorn inte har nåtts men påpekar att avvikelser till viss del beror på felaktigheter i statistiken som framtagits av staden för dessa metoder.

Vidare redovisas att kommunfullmäktiges årsmål för indikatorn andelen genomförandeplaner för biståndsbedömda insatser inom socialpsykiatri och

andelen nya familjehem med grundutbildning inte uppnås. Förvaltningen har genomfört en manuell genomgång av antalet genomförandeplaner inom socialpsykiatri. Den visade att det fanns genomförandeplaner i 88 % av samtliga utredningar. Kommunfullmäktiges mål är 100 %.

Nämnden har en låg andel nya familjehem med grundutbildning. Endast 25 % har utbildning och nämnden når inte kommunfullmäktiges målvärde på 75 %. Nämnden förklarar avvikelserna med att familjehemsplaceringar har skett hos släktingar eller i hem som tillhör barnets nätverk vilka har varit svåra att motivera till grundutbildning.

Äldreomsorgen

En av kommunfullmäktiges indikatorer som ska mäta kvaliteten inom äldreomsorgen är andelen vårdpersonal med grundutbildning. Nämnden har nått 81 % i förhållande till kommunfullmäktiges årsmål på 87 %.

Vidare når inte stadsdelsnämnden kommunfullmäktiges mål för indikatorn andelen genomförandeplaner för biståndsbedömda insatser för äldre. Nämnden når inte heller sitt målvärde om att alla äldre inskrivna inom hemsjukvården ska ha en omsorgsplan med riskbedömningar. Under våren 2009 har förvaltningen tagit fram en strategi för hur bristerna i dokumentationen enligt SoL och HSL ska förbättras. Bland annat har ett dokumentationsråd inrättats och en handlingsplan för HSL-dokumentation upprättats.

Personalens sjukfrånvaro

Fullmäktiges mål för indikatorn avseende stadens genomsnittliga personalsjukfrånvaro är 6,5 %. Nämndens årsmål är 7 %. Stadsdelen visar ett resultat med 7,9 %, dvs målet har endast delvis uppfyllts. Sjukfrånvaron inom stadsdelsnämnden har dock sänkts med 1,4 % jämfört med år 2008. Av årsredovisningen framgår att förvaltningen arbetar aktivt med att sänka sjukfrånvaron. Bland annat har enheter med sjukfrånvaro över 5 % en handlingsplan för att sänka sjukfrånvaron. Förvaltningen samverkar också med företagshälsovården och försäkringskassan. Vidare har nämnden erhållit projektmedel från staden för att minska antalet långtidssjukskrivna.

Kommunfullmäktiges uppdrag

Stadsdelsnämndens särskilda uppdrag från kommunfullmäktige avser uppföljning av arrendeavtal för koloniträdgårdar och fritidsgårdar inom stadsdelsnämndens gränser och nämndens arbete med Söderortsvisionen. Revisionskontoret bedömer att nämndens arbete med att genomföra uppdragen pågår.

Efterlevnad av lagar, föreskrifter och riktlinjer

Revisionskontoret bedömer att nämndens verksamhet i huvudsak har bedrivits i enlighet med de lagar, föreskrifter och riktlinjer som reglerar verksamheten.

Tillsyn och inspektioner

Under år 2009 har Arbetsmiljöverket, Länsstyrelsen i Stockholms län och Socialstyrelsen genomfört olika granskningar vid Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd. Vissa av dessa granskningar har avsett enskilda ärenden medan andra har varit inspektioner av verksamheten.

Inom individ- och familjeomsorgen har Länsstyrelsen bland annat inspekterat nämndens arbete med våldsutsatta kvinnor och barn som har bevittnat våld samt missbruksvården för vuxna och socialpsykiatri. Länsstyrelsen påtalade stora brister vad gällde arbete med våldsutsatta kvinnor och barn som har bevittnat våld. Nämnden redovisar att ett omfattande utvecklingsarbete för att åtgärda bristerna har startat. De två andra tillsynsrapporterna beräknas inkomma under år 2010.

Länsstyrelsen har även genomfört tillsyn inom äldreomsorgen vid Årsta vård- och omsorgsboende samt vid Rågsveds servicehus. Länsstyrelsen fann bland annat brister i utförardokumentation. Vid Rågsveds servicehus påtalades även brister i samverkan kring rutinen från biståndsbeslut till genomförandeplaner för de äldre. Nämnden har efter tillsynen arbetat fram rutiner för samarbete mellan biståndsbedömare och utförare kring den äldres behov av insatser och hur dessa rutiner ska följas upp.

Socialstyrelsen har också inspekterat Årsta vård- och omsorgsboende och påtalat brister i uppföljningar av riskbedömningar (fallskador mm). Enligt årsredovisningen har uppföljningen förbättrats.

Arbetsmiljöverket har inspekterat arbetsmiljön vid vissa av nämndens förskolor samt vid vissa gruppboenden. Miljö- och hälsoskyddsnämnden inspekterar kontinuerligt nämndens livsmedelsanläggningar och verksamheternas egenkontroll av livsmedelshanteringen inom förskolor och inom äldreomsorgen.

Ej verkställda domar

Stadsdelsnämnden ska i årsredovisningen ange förekomsten av ej verkställda domar enligt socialtjänstlagen (SoL) samt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) som har gått emot nämndens beslut.

Under år 2009 har sammanlagt 58 domar från Kammarrätten/Länsrätten gått emot nämndens beslut. Av dessa avsåg ca 60 % ekonomiskt bistånd och ca 30 % insatser för äldre. Nämnden har verkställt alla domar.

Ej verkställda beslut enligt SoL och LSS

Bestämmelser om rapporteringsskyldighet av ej verkställda beslut anges i socialtjänstlagen (SoL) samt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS). Stadsdelsnämnden ska kvartalsvis till länsstyrelsen och revisorer rapportera beslut om insatser som inte har verkställts inom tre månader från nämndens beslutsdatum. Länsrätten kan ålägga nämnden att betala en särskild avgift om beslut inte verkställs inom skälig tid.

Under året har sammantaget 43 ärenden rapporteras inom äldreomsorgen och 1 ärende inom individ- och familjeomsorg. Merparten av besluten inom äldreomsorgen avsåg boende eller dagverksamhet. Nämnden redovisar att det vid årsskiftet 2009/10 inte fanns några ej verkställda beslut inom nämndens verksamheter.

Anmälningar enligt Lex Sarah och Lex Maria

Stadsdelsnämnderna ska till Socialstyrelsen anmäla missförhållanden i omsorgen om äldre och funktionshindrade enligt SoL kap 2 (Lex Sarah och Lex Maria). Under år 2009 har inga anmälningar gjort avseende Lex Maria. Däremot har nämnden anmält tre Lex Sarah-ärenden. Två av ärendena rörde personer med funktionsnedsättning. Det tredje ärendet avsåg ett äldreboende.

3 Styrning, uppföljning och kontroll

I detta avsnitt redovisas revisionskontorets bedömning av om nämnden har ett system för styrning, uppföljning och kontroll som säkerställer en ändamålsenlig verksamhet, bidrar till en god ekonomisk hushållning för staden samt ger en tillräcklig säkerhet inom nämndens organisation och verksamhet.

Sammanfattningsvis bedömer revisionskontoret att Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnds styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten är i huvudsak tillräcklig.

3.1 Nämndens styrning och uppföljning under året

Nämndens lednings- och styrdokument

Revisionskontoret har granskat nämndens verksamhetsplan för år 2009 och bedömer att nämndens egna mål för verksamhetsområdet ansluter till kommunfullmäktiges mål.

Andra viktiga styrdokument och organisationsförändringar som nämnden har fastställt under året redovisas nedan.

- Kvalitets- och ledningssystem enligt SoL och SOSFS 2006:11 för verksamheterna inom äldreomsorg respektive omsorgen för personer med funktionsnedsättning.
- Den lokala utvecklingsstrategin för Enskede-Årsta-Vantörs stadsdel har reviderats. Där redovisas bland annat att Vision 2030 utgör ett stöd i nämndens utvecklingsarbete och att miljöarbetet uppgraderas i strategin.
- Barnomsorgsplan för förskoleutbyggnad för åren 2009 -2012 .

Nämnden har under året också fastställt en reviderad policy och riktlinjer för representation, gåvor och jäv. Vidare har riktlinjer för föreningsbidrag år 2010 fastställts. Nämnden har under året uppdaterat rutinen för anmälan om missförhållanden enligt Lex Sarah inom LSS-området.

En mindre omorganisation har genomförts vid individ- och familjeomsorgens Utredningsenhet för barn och ungdom. I samband med omorganisationen fick enheten personalförstärkning med en ny biträdande enhetschef samt ytterligare fem socialsekreterare. Omorganisationen föranleddes av ett ökat antal anmälningar om barn och av Länsstyrelsens allvarliga kritik i några enskilda barnärenden.

Då antalet flyktingar har minskat har även en mindre omorganisation och personalminskning skett vid flyktingmottagningen. Flyktingenheten ingår numera i Mottagningsenheten inom individ- och familjeomsorgen. Samarbetet med Farsta och Skarpnäcks stadsdelsförvaltningar avseende introduktion för flyktingar kvarstår.

Nämnden har genomfört en egen brukarundersökning inom förskoleverksamheten under året. Jämfört med år 2008 har andelen nöjda föräldrar ökat med 4 % till 95 %. Den brukarundersökning avseende personer med funktionsnedsättning som genomfördes 2008 redovisades för nämnden våren 2009. Undersökningen visade att de flesta i stort var nöjda med verksamheten.

Nämndens uppföljning av ekonomi och verksamhet

Nämndens ekonomi följs upp varje månad. Vidare görs uppföljning av ekonomi och verksamhet i samband med tertialrapporter, delårs- och årsbokslut samt årsredovisning. Dokumenten har upprättats i enlighet med stadens anvisningar. Därtill får nämnden uppföljning av verksamheten löpande under året. Revisionskontoret bedömer att nämndens uppföljningssystem i huvudsak är tillräckligt.

Nämnden har lämnat följande ekonomiska prognoser under året:

Mnkr	Tertial- rapport 1	Tertial- rapport 2 (T2)	Bokslut 2009	Avvikelse T2 - bokslut	
Driftbudget					
Verksamhet					
Kostnader	2 238,8	2 278,2	2 259,4	18,8	0,8%
Intäkter	336,0	361,3	350,1	-11,2	-3,1%
Verksamhetens nettokostnader	1 902,8	1 916,9	1 909,3	7,6	0,4%
Avskrivningar	2,3	2,1	1,9	0,2	9,5%
Internräntor	2,4	1,9	1,7	0,2	10,5%
Driftbudgetens nettokostnader	1 907,5	1 920,9	1 912,9	8,0	0,4%
Justerat netto, efter resultatöverföringar	1 906,0	1 918,0	1 901,5	16,5	0,9%
Investeringsplan					
Utgifter	21,2	16,9	12,4	4,5	26,6%
Inkomster					
Nettoutgifter	21,2	16,9	12,4	4,5	26,6%

Sammanställningen visar att prognossäkerheten i nämndens tertialrapporter är god när det gäller verksamhetens nettokostnader. Avvikelsen mellan årsprognosen i tertialrapport 2 och det verkliga ekonomiska utfallet motsvarar 0,4 %.

Verksamhetsuppföljningar har skett löpande under året. I början av 2009 genomförde medicinskt ansvarig sjuksköterska (MAS) en kartläggning av hälso- och sjukvårdsinsatser i stadsdelens särskilda boendeformer för äldre. Resultatet visade att antalet riskbedömningar framförallt för fall/fallskador hade ökat. Ny kartläggning planeras till våren 2010.

Verksamhetsuppföljningar av utförarenheterna inom äldreomsorgen genomförs av förvaltningen inkl MAS och rehabiliteringsansvarig (MAR). Uppföljningen genomfördes en gång per år av alla verksamheter både i enskild regi och i egen regi. Alla genomförda uppföljningar redovisades för stadsdelsnämnden.

Någon motsvarande uppföljning för verksamheten i egen regi avseende stöd och service till personer med funktionsnedsättning har inte skett under år 2009. Systematiska uppföljningar av kvalitets- och ledningssystem för stöd och service till personer med funktionsnedsättning planeras komma igång under år 2010.

I slutet av år 2009 redovisade stadsdelens kvalitetsredovisning för förskolorna 2008/2009 för nämnden. Dokumentet visar hur förskolorna utifrån målområden i förskolans läroplan har arbetat med kvalitet.

Vidare har nämnden genomfört en uppföljning av entreprenaddrift av Svedmyrabadet som visade att utföraren i allt väsentligt uppfyllde avtalskraven.

Jobbtorg Stockholm (Rapport nr 4, februari 2010)

Revisionskontoret har granskat om Jobbtorgens insatser är ändamålsenliga, om organisationen är effektiv och om ansvarsfördelningen mellan Socialtjänst- och arbetsmarknadsnämndens (SAN) Jobbtorg och stadsdelsnämnderna är tydlig.

Granskningen har omfattat Socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden med de tre lokala Jobbtorgen i Farsta centrum, Kista centrum och Rosenlundsgatan samt de tre stadsdelsnämnder Enskede-Årsta-Vantör, Rinkeby-Kista och Södermalm. Granskningen har avgränsats till de aspiranter/klienter som på Jobbtorget uppbär eller ansöker om försörjningsstöd samt arbetslösa ungdomar i åldern 16-24 år.

Granskningen visar att det för samtliga stadsdelsnämnder finns brister i handläggningen, då samtycken från klienten/aspiranten om att få överföra personuppgifter till Jobbtorget sällan upprättas eller dokumenteras. Stadsdelsnämnden bör se till att handläggningen vid överföringen av personuppgifter sker i enlighet med offentlighets- och sekretesslagens bestämmelser.

Ansvarsfördelningen mellan Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd och SAN:s Jobbtorg i Farsta centrum är i huvudsak tydlig. Samarbetet och samverkan mellan stadsdelsnämnden och SAN:s Jobbtorg i Farsta centrum bör utvecklas och kommunikationen bör förbättras. Stadsdelsnämnden bör säkerställa att kontroll sker av att jobbplaner finns som underlag till arbetsplan och beslut om försörjningsstöd.

Stadsdelsnämnden får en tillfredsställande uppföljning och återkoppling av Jobbtorgets verksamhet.

Rapporten har överlämnats till Socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden och de granskade stadsdelsnämnderna för yttrande senast 30 april 2010.

Det kommunala uppföljningsansvaret för 16-19-åringar

(Rapport nr 11, november 2009)

Revisionskontoret har med hjälp av konsult genomfört en granskning av det kommunala uppföljningsansvaret för 16-19-åringar. Granskningens syfte har varit att följa upp och bedöma hur utbildningsnämnden arbetar med det kommunala uppföljningsansvaret, vilka åtgärder som vidtas för målgruppen samt hur samverkan med berörda nämnder fungerar. I uppdraget har också ingått att följa upp en tidigare granskning inom området (Rapport nr 1, 2005).

Utöver utbildningsnämnden har även stadsdelsnämnderna Enskede-Årsta-Vantör, Hässelby-Vällingby, Rinkeby-Kista, Skärholmen, Spånga-Tensta och Södermalm samt Socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden ingått i granskningen.

Sammantaget visar granskningen att Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd i likhet med övriga stadsdelsnämnder inte har något tydligt uppdrag när det gäller det kommunala uppföljningsansvaret. Framförallt gäller detta det uppsökande arbetet för ungdomarna. Olika tolkningar finns också hos de berörda nämnderna om uppdragets ansvar och innebörd. Det är angeläget att uppdragets innebörd tydligt definieras liksom att samverkan mellan berörda nämnder utvecklas. Nämnden har inte heller konkretiserat mål för uppföljningsansvaret i sin verksamhetsplan och har inte någon uttalad organisation för arbetet. Granskningen visar också att stadsdelsförvaltningen bör förbättra sina rapporteringsrutiner till såväl gymnasieslussen som till stadsdelsnämnden när det gäller det kommunala uppföljningsansvaret.

I nämndens yttrande över rapporten framgår att de även anser att ansvar och uppdrag är oklara vad gäller ungdomar som står utanför gymnasieskolan. Ungdomarna identifieras genom gymnasieslussens datauppgifter. Nämnden har en kontaktperson som samverkar med fältassistenter och fritidsgårdar samt kontrollerar om ungdomarna har varit aktuella inom Barn och ungdomsverksamheten eller har försörjningsstöd. Nämnden anser att det är önskvärt att deras samverkan kan fördjupas med gymnasieslussen då deras datauppgifter aktualiseras sent på året. Vidare anser nämnden att det är angeläget att staden tar fram fler alternativa arbetsätt att arbeta med skoltrötta ungdomar samt löser den

ekonomiska ersättningen till ungdomar, 15-17 år, när de genomför praktik eller liknande.

Adoptioner och samarbetsavtal inom familjerätten

Revisionskontoret har genomfört en granskning av handläggningen av adoptioner och samarbetsavtal i samband med föräldrars separation inom Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd.

Kommunens ansvar inom familjerättens område regleras i föräldrabalken och socialtjänstlagen. Till detta ansvar hör bland annat att genomföra utredningar om medgivande i samband med adoptioner. Vidare ska kommunen erbjuda eller på domstolens uppdrag genomföra samtal i samband med en separation och bistå föräldrar som vill träffa samarbetsavtal om barns vårdnad, boende och umgänge i samband med separationen. Familjerättens arbete styrs även av stadens gemensamma riktlinjer.

Syftet med granskningen har varit att bedöma om styrning, uppföljning och kontroll avseende handläggning och dokumentation av adoptions-, vårdnads- och umgängesärenden inom familjerätten har varit tillräcklig. Granskningen har genomförts genom en intervju med chefen för familjerätten. Därutöver har fem adoptionsakter varav tre helt genomförda adoptioner och åtta ärenden som rör avtal om barns vårdnad och/eller umgänge granskats.

Granskningen visade att kostnaderna för verksamheten kontinuerligt följs upp. Uppföljning av kvalitetsgarantierna inom familjerätten görs inte annat än då eventuella synpunkter och klagomål följs upp. Någon utvärdering av familjerättens verksamhet har inte gjorts sedan sammanslagningen av de båda nämnderna Enskede-Årsta och Vantör.

Revisionskontoret bedömer utifrån granskningen av fem adoptionsärenden att handläggningen i huvudsak följer lagar och riktlinjer och att dokumentationen i huvudsak är tillfredsställande.

Däremot bedömer revisionskontoret att handläggningen och dokumentation av samarbetsavtal för vårdnad och umgänge inte helt följer lagar och riktlinjer. Vid granskningen konstaterades brister avseende samarbetsavtal. Bland annat var journalanteckningarna inte heltäckande i merparten av ärendena. I flertalet ärenden framgick inte heller av dokumentationen om handlingsplaner hade upprättats, vad samtal som har ägt rum handlat om, om föräldrarna hade tagit del av utredningens uppgifter eller att kontroll ur belastnings- och miss-tankeregistret hade genomförts samt om barnet har fått komma tilltals. Det

framgick inte heller av de granskade ärendena om en riskbedömning avseende hot, våld eller andra påtryckningar hade genomförts.

Förvaltningen hade vid granskningstillfället inte genomfört någon systematisk uppföljning av att stadens riktlinjer följs.

Sammanfattningsvis bedömer revisionskontoret att styrning, uppföljningen och kontrollen avseende handläggning och dokumentation för vårdnads och umgängesärenden inom familjerätten bör förbättras.

Barnomsorgsavgifter och uppsägning av plats på grund av obetalda avgifter inom förskolan

Revisionskontoret har genomfört en granskning av Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnds handläggning av barnomsorgsavgifter och uppsägning av förskoleplats då familjen har obetalda avgifter inom förskolan. Granskningen har syftat till att bedöma om handläggningen är ändamålsenlig och följer lagar och riktlinjer och om den interna kontrollen är tillräcklig.

Granskningen visade att nämnden inte har genomfört några systematiska kontroller av familjernas inkomster för att säkerställa att avgifterna är korrekta.

Sammanfattningsvis bedömer revisionskontoret att kontrollerna av inkomsterna i handläggningen av barnomsorgsavgifter inte är tillräckliga och måste förbättras. Det är också angeläget att arbetet med den interna kontrollen av de granskade rutinerna kommer igång. Revisionskontoret bedömer däremot att nämndens handläggning för bevakning av obetalda avgifter samt uppsägning på grund av obetalda avgifter i huvudsak fungerar.

Granskning av post- och diarierutiner

Revisionskontoret har granskat Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnds rutiner för posthantering, diarieföring och utlämnande av allmän handling. Syftet med granskningen har varit att bedöma om nämnden följer offentlighets- och sekretesslagen, tryckfrihetsordningen och stadens regler om registrering dvs diarieföring av allmänna och sekretessbelagda handlingar.

Granskningen har omfattat en genomgång av rutiner och en stickprovsgranskning om och hur ett mindre antal ärenden har diarifierats samt intervjuer med berörd personal.

Sammanfattningsvis bedömer revisionskontoret att stadsdelsnämnden i huvudsak har tillfredställande rutiner och hantering av post, diarieföring och

utlämnande av allmän handling. Dock bör rutiner för bevakning och uppföljning tas fram t ex för att följa upp att rutinen medgivande av postöppning används.

Granskningen visar att det även finns förbättringsområden angående hanteringen av allmänna handlingar som kommer till de anställdas e-postlådor. Vidare bör rutinen av utlämnande av handling kompletteras med hur avslag i skrift ska dokumenteras.

Kvaliteten inom hemtjänsten

Revisionskontoret har översiktligt granskat Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnds kvalitetsarbete inom hemtjänst för äldre. Inom stadsdelen finns ca 2 000 äldre med hemtjänstinsatser varav 1 200 får insatser från stadsdelsnämndens egna hemtjänstenheter.

Syftet med granskningen har varit att bedöma om arbetsformer och uppföljning är tillräcklig för att säkerställa en god kvalitet inom hemtjänsten i egen regi. Granskningen har genomförts genom intervjuer med samtliga chefer inom hemtjänsten. Utöver dokumentation har personalkontinuitet och underlag om antal nöjda brukare och medarbetare (vårdpersonal) samt arbetet med hemrehabilitering/ vardagsrehabilitering särskilt granskats.

Sammanfattningsvis bedömer revisionskontoret att nämndens arbetsformer och uppföljning är i huvudsak tillräcklig för att säkerställa en god kvalitet inom hemtjänsten. Dock saknas ett samverkansavtal med landstingets vårdcentraler. Revisionskontoret konstaterar också att det pågår ett aktivt arbete med att förbättra kvaliteten. Som grund för kvalitetsarbetet finns ett lednings- och kvalitets-system för äldreomsorgen där bland annat ansvarsfördelningen och de olika aktiviteterna framgår. Enligt utförarcheferna inom hemtjänsten ger förvaltningsledningen ett aktivt och bra stöd till enheterna.

Granskningen visade att nämndens mål i verksamhetsplanen för år 2009 som berör hemtjänsten i allt väsentligt uppfylls förutom indikatorerna för andelen grundutbildad vårdpersonal och antalet genomförandeplaner.

Av de senaste enkätundersökningarna inom stadens hemtjänst som kommunstyrelsen har genomfört, framkom bland annat att de äldre ibland har svårt att nå hemtjänstpersonalen. Rutinerna som rör tillgänglighet bör därför ses över på vissa hemtjänstenheter. Vidare behöver personalkontinuiteten löpande följas upp på samtliga enheter.

Genom ett projekt "Rehabiliterande arbetssätt inom hemtjänsten" har vårdpersonal i nya och större omvårdnadsärenden fått handledning och utbildning.

Personalen har bland annat fått utbildning i ergonomi och lyfteknik. Begreppet vardagsrehabilitering, där brukaren tränas för att klara sin vardag, diskuteras däremot inte aktivt vid hemtjänstenheterna.

3.2 Intern kontroll

Revisionskontoret har granskat nämndens interna kontroll och bedömer att den i huvudsak är tillräcklig.

Den interna kontrollen omfattar allt i en verksamhets organisation, styrning, uppföljning och redovisning och syftar till att säkerställa en effektiv och rätts-säker verksamhet samt förebygga allvarliga fel och skador.

Under år 2008 fastställde nämnden ett system för intern kontroll. Där framgår att den interna kontrollen ska ske på alla verksamhetsnivåer. Vidare redovisas hur arbetet med risk- och väsentlighetsanalys och internkontroll ska genom-föras.

Nämndens internkontrollplan

I samband med framtagandet av verksamhetsplanen upprättades också en internkontrollplan. I årsredovisningen redovisas ett 10-tal internkontroller som har genomförts under år 2009. I uppföljningen framkom bland annat att det inom individ- och familjeomsorgen fanns brister i hanteringen av synpunkter och klagomål samt sekretessen kring akterna. Vidare konstaterades att rutiner för handläggningen av hyror och hyresskulder för försöks- och träningslägenheter behöver förbättras. En stickprovskontroll av genomförandeplaner inom LSS-området och äldreomsorgen visade att genomförandeplanerna inte alltid var aktuella och att några saknades.

Nämnden har därutöver genomfört intern kontroll av dokumentation och sjukintyg inom försörjningsstöd. Kontrollen visade att verksamheten beviljar bistånd enligt stadens riktlinjer och genomför kontroller för att minska felaktiga utbetalningar.

Hälften av alla sjukintyg borde enligt nämnden ha kompletterats för att kunna få en bild av den sjukskrivnes rehabiliteringsmöjligheter. Efter att kontrollen hade genomförts har rutinen för sjukintyg förbättrats och medarbetarna utbildats i dokumentation.

4. Nämndens bokslut och räkenskaper

I detta avsnitt redovisas om nämndens bokslut och delårsrapport är rättvisande samt om räkenskaperna är upprättade i enlighet med den kommunala redovisningslagen, god redovisningssed samt stadens regler och anvisningar.

Sammanfattningsvis bedömer revisionskontoret att Enskede- Årsta-Vantörs stadsdelsnämnds bokslut och räkenskaper för år 2009 är rättvisande.

Maria Lövgren
Enhetschef

Annelie Wikland
Revisor

BILAGA I

Revisionskontorets bedömningskriterier

Bedömning

För avsnitten 2 Nämndens resultat och 3 Styrning uppföljning och kontroll används följande bedömningar:

<i>Tillfredsställande/Tillräcklig</i>	Kriterierna är i allt väsentligt uppfyllda
<i>Inte helt tillfredsställande/</i>	
<i>Inte helt tillräcklig</i>	Brister finns som måste åtgärdas
<i>Oacceptabelt/Oacceptabel</i>	Väsentliga brister finns som måste åtgärdas omgående

För avsnitt 4 Nämndens bokslut och räkenskaper gäller följande bedömningar:

Rättvisande, Inte helt rättvisande eller Inte rättvisande

Nämndens resultat

Bedömningskriterier

Nämnden har uppnått kommunfullmäktiges mål samt följt de beslut, riktlinjer och föreskrifter som gäller för verksamheten. Verksamhetens resultat och resurser står i ett rimligt förhållande till varandra.

- Nämndens resultat följer fullmäktiges beslut om mål, uppdrag och budget.
- Nämnden har inom tilldelat anslag uppfyllt sina mål för verksamheten och uppnått i verksamhetsplanen angiven verksamhet.
- Nämndens verksamhet har bedrivits enligt lagar, föreskrifter, riktlinjer m m.

Styrning, uppföljning och kontroll

Bedömningskriterier

Nämndens system för styrning, uppföljning och kontroll bygger på en helhets-syn på den kommunala verksamheten samt säkerställer en ändamålsenlig verksamhet och bidrar till en god ekonomisk hushållning för staden, liksom en tillräcklig säkerhet inom nämndens organisation och verksamhet.

- Nämnden har ett system för styrning som ger förutsättningar för god ekonomi, effektiv verksamhet och kvalitet.
- Nämnden har en ändamålsenlig organisation med en tydlig fördelning av ansvar och befogenheter.
- Nämndens verksamhetsplan överensstämmer med fullmäktiges beslut om mål, uppdrag och budget. Nämnden har för varje verksamhetsområde fastställt mätbara/uppföljningsbara mål för ekonomi och verksamhet.
- Nämnden följer kontinuerligt och systematiskt upp ekonomi, verksamhet och kvalitet, såväl för verksamhet i egen regi som för sådan som uppdragits åt annan att utföra, analyserar väsentliga avvikelser samt vidtar åtgärder vid behov.
- Nämndens uppföljning ger en rättvisande och tillförlitlig information om ekonomi och verksamhet.
- Nämnden har ett system för intern kontroll för en effektiv och rättssäker verksamhet samt för att förebygga allvarliga fel och skador.

Nämndens bokslut och räkenskaper

Bedömningskriterier

Nämndens redovisning är upprättad i enlighet med lagstiftning och god redovisningssed så att räkenskaperna ger en rättvisande bild av resultat och ställning.

- Nämndens bokslut är rättvisande.
- Nämndens räkenskaper är upprättade i enlighet med den kommunala redovisningslagen, god redovisningssed samt stadens regler och anvisningar.

BILAGA 2

Revisionsrapporter under perioden april 2009 – mars 2010

Samtliga rapporter finns tillgängliga på www.stockholm.se/revision

- 2009:07 Styrning och uppföljning av miljöprogrammet
- 2009:08 Stadshuset – Upprustning av Wallenbergs gård
- 2009:09 Stadens externa kommunikation
- 2009:10 Socialtjänst- och arbetsmarknadsnämndens interna kontroll av
tillståndsgivningen
- Uppföljning av tidigare granskning
- 2009:11 Det kommunala uppföljningsansvaret för 16-19-åringar
- 2009:12 Skolans insatser för elever med ofullständiga betyg
- 2009:13 Rektors roll och ansvar
- 2009:14 Är stadens integrerade ledningssystem, ILS, ett effektivt system för
ledning, styrning och uppföljning?
- 2009:15 Stadens upphandlingsverksamhet
- 2010:01 Granskning av AB Stadsholmens försäljning av fastigheter till
bostadsrättsföreningar
- 2010:02 Vakant
- 2010:03 Öppenvårdsinsatser för barn och unga
– Styrning, uppföljning och kontroll
- 2010:04 Jobbtorg Stockholm